

Rannsóknir á gosvirkni Geysis

Ef vatnsborð í Geysi yrði lækkað um hálfan metra gæti hann gosið einu sinni til tvisvar á sólarhring og yrði það lækkað um tvo metra gæti hann gosið á hálf tíma til klukkutíma fresti, átta til tíu metra í loft upp.

Árni Bragason, forstjóri Náttúruverndar ríkisins, segir mjög brýnt að frekari rannsóknir verði gerðar á Geysissvæðinu.

„Það er mikill áhugi meðal heimamanna á því að byggja meira og nýta jarðhitann á svæðinu og við verðum að geta svarað þeim hvort það sé óhætt," segir Árni. Til þess að geta tekið ákvarðanir um nýtingu og hugsanleg inngríp sé þekking á hegðun hveranna algert skilyrði.

Jarðhiti hefur gífurleg áhrif á líf okkar hitaveitufólks, sem borðar gróðurhúsaafurðir og baðar sig í heitum pottum. Snorri dýfði sér að vísu í Snorralaug, en í stórum dráttum má segja að allt frá landnámi og fram á þessa öld gátu landsmenn ekki nýtt sér jarðhitann og á sumum jörðum var hann jafnvel talinn til ókosta.

rannsókn *f* (-ar, -ir): vyzkum; vyšetřování
gos *n*: erupce, výlev (sopky/lávy nebo horkého vřídla)
virknir *f* (neskl.): 1. účinek, efekt; 2. aktivita, činnost;
gosvirkni: sopečná aktivita nebo aktivita horkého vřídla
vatnsborð *n*: (vodní) hladina
lækka (-aði): klesnout, snížit; sestoupit; zeslabit
gjósa (gýs, gaus/gusum, gosið): tryskat, soplít, chlrit
einu sinni, **tvisvar** (sinnum), **þrisvar** (sinnum): jednou, dvakrát, třikrát
sólarhringur *m* (-s, -ar): (celý) den (24 hodin)
frestur *m* (-s, -ir): termín, lhůta; odklad; **á hálf tíma**
fresti: v půlhodinovém intervalu
forstjóri *m*: ředitel
vernd *f* (-ar): ochrana
ríki *n*: země, stát; říše
brýnn: naléhavý, neodkladný
frekari: další
jarðhiti *m*: geotermální teplo / energie
svæði *n*: oblast, území, prostor
heimamaður: rodák
nýta (-ti, -t): využít, zužitkovat
hvort: zda, jestli
óhættur: bezpečný („mimo nebezpečí“)

ákvörðun *f* (-kvörðunar, -kvarðanir): rozhodnutí, ustanovení; **taka ákvörðun um** *e-ð*: rozhodnout (o čem)
nýting *f* (-ar, -ar): využití
hugsanlegur: myslitelný, možný, potenciaální
inngríp *n*: zásah
þekking *f* (-ar) (á *e-u*): znalost (čeho)
hegðun *f* (-unar): chování
hver *m* (-s, -ir/-ar): horký pramen, vřídlo
alger/algjör: úplný, naprostý, kompletní
skilyrði *n*: podmínka, předpoklad (pl.: okolnosti, situace)
gífurlegur: obrovský, nesmírný, enormní
áhrif *n*: vliv, působení
hitaveita *f*: (geotermální) vytápění; teplárna
gróðurhús *n*: skleníková
baða (-aði): koupat
heitur pottur *m* (-s, -ar): termální bazének (dosl. „horký hrnec“)
dýfa (-ði, -t) (sig): namáčet, nořit do vody, potápět (se)
að vísu: jistě, určitě, zajisté
dráttur *m* (-ar, drættir): tah; črta, rys; průtah, zdržení;
í stórum dráttum: v hrubých rysech, zhruba
jafnvel: dokonce (i)
ókostur *m* (-ar, -ir): nevýhoda, nedostatek

Eruption Activity of Geysir Researched

If the water level of Geysir were lowered by half a meter, it could erupt once or twice a day, and if it were lowered by two meters, it could erupt every half-hour or hour, eight to ten meters into the air.

Árni Bragason, director of the Nature Conservation Agency, says it is very important that further research be made in the Geysir area.

"There is great interest among the local population to build more and utilize the geothermal heat of the area, and we must be able to answer them whether it is without danger," Árni says, adding that in order to be able to make decisions regarding utilization and eventual interference, knowledge of the behavior of the hot springs is essential.

Geothermal heat has an immense effect on those of us who live with district heating, eat the produce of greenhouses, and bathe in basins and pots filled with natural hot water. Indeed, Snorri [Sturluson] did dip into Snorralaus, but by and large it may be said that from the settlement of the country until this century the inhabitants could not utilize the geothermal heat, and on some farms it was even considered a liability.